

فهرست مطالب

فصل اول: زیبایی آفرینش

- ستایش: یاد تو ۹ *
- درس اول: رنگ آفرینش ۱۲ *
- درس دوم: چشمه معرفت ۱۹ *
- آزمون جمع بندی فصل ۱ ۲۸ *

فصل دوم: شکفتن

- درس سوم: نسل آینده ساز ۳۲ *
- درس چهارم: با بهاری که می رسد از راه، زیبایی شکفتن ۳۸ *
- آزمون جمع بندی فصل ۲ ۴۵ *

فصل آزاد: ادبیات بومی (۱)

- درس پنجم: درس آزاد ۴۸ *

فصل سوم: سبک زندگی

- درس هشتم: زندگی همین لحظه هاست ۶۷ *
- درس نهم: قلب کوچکم را به چه کسی بدهم؟ ۵۰ *
- آزمون جمع بندی فصل ۳ ۷۷ *
- درس هفتم: علم زندگانی ۵۷ *

فصل چهارم: نام‌ها و یادها

۸۰ * درس نهم: نصیحت امام (قدس سرّه)، شوق خواندن

۸۷ * درس دهم: کلاس ادبیات، مرواریدی در صدف، زندگی حسابی، فرزند صالح انقلاب

۹۹ * درس یازدهم: عهد و پیمان، عشق به مردم، رفتار بهشتی، گرمای محبت

۱۰۵ * آزمون جمع‌بندی فصل ۴

فصل پنجم: اسلام و انقلاب اسلامی

۱۲۳ * درس چهاردهم: امام خمینی (قدس سرّه)

۱۰۸ * درس دوازدهم: خدمات متقابل اسلام و ایران

۱۳۱ * آزمون جمع‌بندی فصل ۵

۱۱۶ * درس سیزدهم: اسوه نیکو

فصل آزاد: ادبیات بومی (۲)

۱۳۴ * درس پانزدهم: درس آزاد

فصل ششم: ادبیات جهان

۱۳۸ * درس شانزدهم: آدم آهنی و شاپرک

۱۴۹ * نیایش

۱۴۵ * درس هفدهم: ما می‌توانیم

۱۵۴ * آزمون جمع‌بندی فصل ۶

۱۵۶ * پاسخ‌نامه تشریحی

۱۷۴ * آزمون‌های پایان نوبت

۱۸۵ * پاسخ‌نامه آزمون‌های پایان نوبت

فصل اول زیبایی آفرینش

حق اندر وی زیبایی ست پنهان

جهان، جمله فروغ روی حق دان

گلشن راز، شیخ محمود شبستری

معنی

همه دنیا نور و جلوه‌ای از وجود پروردگار است. نشانه‌های وجود خداوند در جهان به قدری روشن و آشکار است که از شدت آشکار بودن، انگار پنهان است.

نکته زبانی

بیت دو جمله دارد. / جهان: مفعول / دان: فعل امر (بدان)
پنهان: مسند / مرجع ضمیر «وی» جهان است.

نکته ادبی

دان و پنهان: قافیه
پیدا و پنهان: تضاد

آنچه در این فصل می‌خوانیم

- زنگ آفرینش
- اندرز پدر (حکایت)
- چشمه معرفت
- کزال (روان خوانی)

درس دوم

درس اول

درس اول

زنگ آفرینش

تاریخ ادبیات

شیخ محمود شبستری (قرن ۸): از عارفان مشهور اهل تبریز که نوشته‌ها و سروده‌هایی در زمینه عرفان اسلامی دارد. اثر معروف: گلشن راز.

قیصر امین پور (معاصر): شاعر و استاد دانشگاه اهل گتوند خوزستان و از شاعران موفق پس از انقلاب اسلامی. آثار: در کوچه آفتاب، تنفس صبح، مثل چشمه مثل رود، به قول پرستو و آینه‌های ناگهان.

گلستان سعدی (قرن ۷): از آثار درخشان پارسی با نثری آهنگین و مسجع. از این کتاب بسیار تقلید شده است؛ از جمله بهارستان جامی، پریشان قاتی و منشآت قائم مقام فراهانی. گلستان علاوه بر دیباجه، هشت باب دارد:

۱ در سیرت پادشاهان ۲ در اخلاق درویشان ۳ در فضیلت قناعت ۴ در فواید خاموشی ۵ در عشق و جوانی ۶ در ضعف و پیری ۷ در تأثیر تربیت ۸ در آداب صحبت.

واژه‌نامه درس

• ابد: زمانی که آن را نهایت نباشد، جاودان، زمان آینده بسیار دور، زمانی بی پایان	• سیرسیرک (جیرجیرک)	• در پوستین خلق افتادن: کنایه از غیبت و بدگویی کردن
• ابدی: همیشگی، جاودانه	• غلتیدن: قل خوردن	• دوگانه: نماز دورکعتی (نماز صبح)
• افق: کرانه آسمان	• غوغا: آشوب و فریاد، همه‌مه	• دیده: چشم
• انگاز: مثل اینکه، گویی	• فارغ: آسوده، راحت	• رحمة الله علیه: خداوند او را رحمت کند.
• برخاست: بلند شد	• فروغ: روشنائی، نور	• شب‌خیز: شب‌زنده‌دار، کسی که در شب برای عبادت بیدار بماند.
• دل‌تنگ: اندوهگین	• کام: آرزو، میل، خواسته	• طفولیت: کودکی، خردسالی
• رهسپار: راهی، روانه، همراه	• گلدسته: مناره‌های مسجد	• غفلت: بی‌خبری، ناآگاهی
• زائر: زیارت کننده، دیدارکننده	• وازه‌نامه حکایت	• متعبد: شکرگزار، عبادت‌کننده
• زنجره: نوعی حشره که از خود صدا تولید می‌کند،	• اندرز: پند، نصیحت	• مصحف: کتاب، کتاب آسمانی، قرآن کریم
	• خفته: خوابیده	

واژه‌ها و ترکیب‌های مهم املائی

اندرز سعدی - گنبد و گلدسته - رهسپار و راهی - برخاستن و بلند شدن - فروغ و روشنائی - غوغا و هیاهو - رحمة الله علیه - غفلت و نادانی - پوستین خلق - زائر حرم - زنجره پر سروصدا - مصحف مقدس - شب‌خیز و متعبد - ایام طفولیت

توصیه املائی

- تشخیص شکل صحیح حروف و درست‌نویسی از اهداف املاست.
- در هنگام نوشتن املا، باید از به کاربردن واژه‌های «هم‌آوا» به جای یکدیگر پرهیز کنیم.

یادآوری در زبان فارسی واژگانی وجود دارد که از نظر املائی تفاوت دارند؛ اما از نظر شنیداری و تلفظ، یکسان هستند؛ به این واژگان «هم‌آوا» می‌گوییم.
مثال: خاست و خواست / حیاط و حیات / سفر و صفر

بررسی درس زنگ آفرینش

صبح یک روز نوبهاری بود روزی از روزهای اول سال
بچه‌ها در کلاس جنگل سبز جمع بودند دور هم، خوش حال

معنی: صبح یکی از روزهای اول بهار (فروردین) بود و بچه‌ها در کلاس جنگل سبز، با خوش حالی دور هم جمع شده بودند.

نکته ادبی: قالب شعر: چهارپاره / سال و خوش حال: قافیه / تشبیه: جنگل سبز به کلاس

نکته زبانی: بند سه جمله دارد. / در مصراع دوم بیت اول، فعل «بود» حذف شده است.

بچه‌ها گرم گفت‌وگو بودند باز هم در کلاس، غوغا بود
هر یکی برگ کوچکی در دست باز انگار، زنگ انشا بود

معنی: بچه‌ها مشغول گفت‌وگو بودند و در کلاس درس سروصدا بود. هر کسی برگ کوچکی در دست داشت، مثل اینکه زنگ انشا بود.

نکته ادبی: غوغا و انشا: قافیه / بود: ردیف / گرم کاری بودن: کنایه از مشغول کاری بودن

نکته زبانی: بند چهار جمله دارد. / در مصراع سوم، فعل «داشت» حذف شده است.

تا معلم ز گرد راه رسید گفت با چهره‌ای پر از خنده:
باز موضوع تازه‌ای داریم «آرزوی شما در آینده»

معنی: همین‌که معلم از راه رسید، با چهره‌ای که لبخند به لب داشت، گفت: باز هم موضوع تازه‌ای برای انشا داریم که این بار این است: «آرزوی شما در آینده».

نکته ادبی: خنده و آینده: قافیه / از گرد راه رسیدن: کنایه از لحظه رسیدن

نکته زبانی: بند چهار جمله دارد. / «ز»: شکل کوتاه‌شده (مخفف) از / موضوع تازه: مفعول

شب‌نم از روی برگ گل برخاست گفت: می‌خواهم آفتاب شوم
دژ دژ به آسمان بروم ابر باشم، دوباره آب شوم

معنی: شب‌نم، از روی برگ گل بلند شد و گفت: می‌خواهم آفتاب بشوم؛ قطره‌قطره به آسمان بروم، تبدیل به ابر بشوم و دوباره باران بشوم (و به زمین برگردم).

نکته ادبی: آفتاب و آب: قافیه / شوم: ردیف / تشخیص: صحبت کردن شب‌نم / تناسب: آسمان، ابر و آب

نکته زبانی: بند هفت جمله دارد.

نکته فکری: این بند اشاره به کمال و رشد دارد.

دانه آرام بر زمین غلتید رفت و انشای کوچکش را خواند
گفت: باغی بزرگ خواهم شد تا ابد سبز سبز خواهم ماند

معنی: دانه روی زمین قل خورد؛ رفت تا انشای کوچکش را بخواند. گفت: من دوست دارم به باغی بزرگ تبدیل شوم و تا همیشه سرسبز بمانم.

نکته ادبی: خواند و ماند: قافیه / تشخیص: انشا خواندن و حرف زدن دانه / تناسب: دانه، باغ، زمین و سبز

نکته زبانی: بند شش جمله دارد. / باغی بزرگ: مسند / خواهم شد: فعل اسنادی

نکته فکری: این بند نیز به کمال و رشد اشاره دارد.

با خودش زیر لب، چنین می‌گفت: آرزوهایتان چه رنگین است!
کاش روزی به کام خود برسید، بچه‌ها، آرزوی من این است!

معنی: معلّم با خودش آرام گفت: چه آرزوهای زیبا و گوناگونی دارید! آرزوی من هم این است که شما به آرزوهایتان برسید.

نکته ادبی: رنگین و این: قافیه / است: ردیف

نکته زبانی: بند شش جمله دارد. / نهاد جمله اول: معلّم / جمله اول، خبری و جمله دوم، عاطفی است.

خودارزیابی

۱ | چه کسانی در کلاس جنگل سبز، آرزوهای خود را مطرح کردند؟

۲ | منظور شب‌نم از جمله «می‌خواهم آفتاب شوم» چیست؟

۳ | اگر شما در جنگل سبز بودید، چه آرزویی داشتید؟

پاسخ ۱ | شب‌نم، دانه، غنچه، جوجه‌گنجشک، جوجه کوچک پرستو، جوجه‌های کبوتران

۲ | یعنی می‌خواهم به مقام بالایی برسم.

۳ | پاسخ به عهده دانش‌آموز گرامی.

دانش‌های زبانی و ادبی

● جمله

به بیت‌های زیر توجه کنید:

جوجه گنجشک گفت: می‌خواهم فارغ از سنگ بچه‌ها باشم
روی هر شاخه جیک جیک کنم در دل آسمان، رها باشم

بیت‌های بالا از بخش‌هایی تشکیل شده است، مانند: «روی هر شاخه جیک جیک کنم».

هر یک از این بخش‌ها، معنی کاملی دارد که به آن **جمله** می‌گویند. هنگام سخن گفتن یا نوشتن، برای انتقال پیام به شنونده یا خواننده از جمله استفاده می‌کنیم. همان‌طور که گفته شد، جمله باید معنای کاملی را به مخاطب (خواننده یا شنونده) برساند، به طوری که مخاطب انتظار اضافه شدن چیزی را به جمله نداشته باشد.

بیشتر یاد بگیریم

مهم‌ترین و اساسی‌ترین بخش هر جمله **فعل** آن است؛ به همین دلیل برای شمارش تعداد جمله‌های یک متن، موارد زیر را در نظر می‌گیریم:

تعداد فعل‌های عبارت + فعل‌های حذف‌شده عبارت + شبه‌جمله‌ها (مناداها یا اصوات)

«اصوات» به کلماتی می‌گویند که یکی از عواطف انسانی را نشان می‌دهند؛ مثلاً وقتی بیماری می‌گوید «آه»، یعنی درد و رنج خود را بیان می‌کند. «آه» یک صوت است و از آن‌جا که پیام کاملی را می‌رساند، یک جمله به شمار می‌رود.

عبارت روبه‌رو سه جمله دارد: الهی! دلی ده که در کار تو جان بازیم.

یا این عبارت دو جمله دارد: علم، به زندگی جهت می‌دهد و به شخص هدف (می‌دهد).

● تشخیص

گاه، شاعران یا نویسندگان برای جلب توجه خواننده، صفات و ویژگی‌های انسانی را به حیوانات، پدیده‌ها و اشیای بی‌جان نسبت می‌دهند که به آن «**تشخیص**» یا «**جان‌بخشی**» می‌گویند؛

مثال: زنگ تفریح را که زنجره زد.

به صدا درآوردن زنگ تفریح یک عمل انسانی است که به «زنجره» نسبت داده شده است.

فعالیت‌های نوشتاری

۱ | واژهٔ صحیح را با توجه به معنی جمله در جای خالی قرار دهید.

(الف) مسلمانان دو ماه محرم و را گرمی می‌دارند. (سفر، صفر)

(ب) هیچ‌کس او را نمی‌شناسد؛ او در اینجا است. (قریب، غریب)

۲ | با حروف زیر، چهار کلمه بنویسید که ارزش املائی داشته باشد.

«م - ح - ر - ز - ت - ی»

پاسخ ۱ | الف صفر ۲ | غریب

۲ | محترم، زحمت، حرمت، تحریم، محترز (هوشیار و پرهیزکننده)

بررسی حکایت اندرز پدر

یاد دارم که در ایام طفولیت، متعبد و شب‌خیز بودم.

معنی: یاد می‌آید که در زمان کودکی بسیار عبادت می‌کردم و شب‌ها برای عبادت و نماز بیدار می‌ماندم.

نکته ادبی: نثر این حکایت آهنگین (مسجع) است.

شب‌ی در خدمت پدر، رحمة الله علیه، نشسته بودم و همه‌شب، دیده بر هم نبسته و مُصحف عزیز بر کنار گرفته و طایفه‌ای گرد ما خفته.

معنی: شب‌ی نزد پدرم، رحمت خدا بر او باد، نشسته بودم و تمام شب بیدار بودم و قرآن می‌خواندم و گروهی هم اطراف ما خواب بودند.

پدر را گفتم: از اینان، یکی سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای بگزارد.

معنی: به پدرم گفتم: یکی از اینها بیدار نمی‌شود که نماز صبح بخواند.

نکته ادبی: سر برداشتن: کنایه از بیدار شدن / دوگانه گزاردن: نماز دورکعتی (نماز صبح) خواندن

نکته زبانی: «را» به معنای «به» به کار رفته است و نشانهٔ مفعولی نیست. (پدر را گفتم: به پدر گفتم)

چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مرده‌اند.

معنی: آن‌چنان غافل و بی‌خبر خوابیده‌اند که انگار خواب نیستند، بلکه مرده‌اند!

نکته ادبی: مبالغه (در خوابیدن خفتگان)

گفت: جان پدر! تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق اُفتی.

معنی: پدرم گفت: عزیز پدر! تو هم اگر بخوابی، بهتر از این است که غیبت دیگران را بکنی.

نکته ادبی: در پوستین خلق افتادن: کنایه از غیبت و بدگویی کسی را کردن

پرسش‌های درس اول

دانش زبانی

معنای واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.

۱ | کاش روزی به کام خود برسید.

۲ | توفیق ده تا در دین استوار شویم.

۳ | زنگ تفریح را که زنجره زد.

۴ | ای هست‌کن اساس هستی.

۵ | طایفه‌ای گرد ما خفته.

۶ | جهان، جمله فروغ روی حق دان.

جاهای خالی را با واژه درست کامل کنید.

- ۷ یاد دارم که در ایام معتبد و شب خیز بودم. (طوفولیت، طفولیت)
۸ همه شب دیده بر هم نبسته و عزیز بر کنار گرفته. (مسحف، مصحف)
۹ یکی از اینان سر بر نمی دارد که دوگانه ای (بگزارد، بگذارد)

متضاد واژه های مشخص شده را بنویسید.

- ۱۰ آرزوی شما در آینده
۱۱ شبنم از روی برگ گل برخاست
۱۲ طایفه ای گرد ما خفته

برای هر مورد، واژه هم آوا (متشابه) بنویسید.

- ۱۳ غذا:
۱۴ قریب:
۱۵ اساس:
۱۶ صد:

هر عبارت، چند جمله دارد؟

- ۱۷ الهی، جانی ده که کار آن جهان سازیم.
۱۸ یاد دارم که در ایام طفولیت، معتبد و شب خیز بودم.
۱۹ توفیق ده، تا در دین استوار شویم. نگاه دار تا پریشان نشویم.
۲۰ تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق آفتی.

گزینه درست را انتخاب کنید.

۲۱ «حذف فعل» در کدام گزینه صورت گرفته است؟

- ۱ تا معلّم ز گرد راه رسید گفت با چهره ای پر از خنده
۲ بچه ها در کلاس جنگل سبز جمع بودند دور هم خوش حال
۳ با نسیم بهار و بلبل باغ گرم رازونیا ز خواهم شد
۴ هر یکی برگ کوچکی در دست باز انگار زنگ انشا بود

۲۲ زمان فعل های بیت زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

گفت: باغی بزرگ خواهم شد تا ابد سبز سبز خواهم ماند

- ۱ گذشته، آینده، آینده
۲ گذشته، حال، آینده
۳ حال، آینده، آینده
۴ گذشته، حال، گذشته

۲۳ در کدام بیت، «منادا» به کار رفته است؟

- ۱ بچه ها گرم گفت و گو بودند کاش روزی به کام خود برسید
۲ هر یکی برگ کوچکی در دست غنچه هم گفت، گرچه دل تنگم
۳ مثل لبخند باز خواهم شد
۴ باز هم در کلاس غوغا بود باز انگار زنگ انشا بود

دانش ادبی

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۲۴ درباره کتاب گلستان، سه عبارت کلیدی و مهم بنویسید.

۲۵ کدام اثرها از «گلستان سعدی» تقلید کرده‌اند؟ (سه مورد)

گزینه درست را انتخاب کنید.

۲۶ در بیت زیر، کدام آرایه دیده می‌شود؟

جوجه کوچک پرستو گفت: کاش با باد رهسپار شوم

۱ تشخیص ۲ تشبیه ۳ تضاد ۴ مبالغه

۲۷ نظامی گنجوی، در سرودن چه نوع شعری معروف است؟

۱ مرثیه ۲ مدح ۳ داستانی ۴ طنز

دانش فکری

معنای روان عبارت‌ها و بیت‌های زیر را بنویسید.

۲۸ دانایی ده تا از راه نیفتیم.

۲۹ تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی.

۳۰ پدر را گفتم: از اینان یکی سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای بگزارد.

۳۱ چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند، که مرده‌اند.

۳۲ ای کارگشای هرچه هستند نام تو کلید هرچه بستند

۳۳ ای هست‌کن اساس هستی کوتاه ز دُرّت، درازدستی

گزینه درست را مشخص کنید.

۳۴ کدام آیه با مصراع «ای هست‌کن اساس هستی» متناسب است؟

۱ وقتی خدا به هر چیزی اراده کند، می‌گوید: به وجود بیا! پس بی‌درنگ به وجود می‌آید. (یس/۸۲)

۲ خداوند، آسمان و زمین را در شش روز پدید آورد. (حدید/۴)

۳ او صاحب روز قیامت است. (فاتحه/۴)

۴ ذات هر چیزی جز خداوند، نابود می‌شود. (قصص/۸۸)

۳۵ ابیات کدام گزینه‌ها با هم ارتباط معنایی دارند؟

الف آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

ب جهان، جمله، فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان

پ نیابد بدو نیز اندیشه راه که او برتر از نام و از جایگاه

ت به دریا بنگرم، دریا تو بینم به صحرا بنگرم، صحرا تو بینم

۱ الف و پ ۲ ب و پ ۳ ب و ت ۴ الف و ت

فصل ۱ آزمون جمع بندی

۸۶ در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟

- ۱ از ظلمت خود رهایی‌ام ده
 - ۲ ای هست‌کن اثاث هستی
 - ۳ بچه‌ها در کلاس جنگل سبز
 - ۴ جوجه گنجشک گفت: می‌خواهم
- با نور خود آشنایی‌ام ده
کوته ز درت درازدستی
جمع بودند دور هم خوش‌حال
فارغ از سنگ بچه‌ها باشم

۸۷ کدام اثر از سعدی نیست؟

- ۱ گلستان
- ۲ بوستان
- ۳ بهارستان
- ۴ دیوان اشعار

۸۸ در کدام گزینه، جمله امری وجود دارد؟

- ۱ هم تو به عنایت الهی
 - ۲ بچه‌ها گرم گفت‌وگو بودند
 - ۳ برآرد تهی دست‌های نیاز
 - ۴ ای کارگشای هر چه هستند
- آنجا قدمم رسان که خواهی
باز هم در کلاس غوغا بود
ز رحمت نگردد تهی‌دست باز
نام تو کلید هر چه بستند

۸۹ کدام گزینه مفهوم کنایه جمله زیر را بیان می‌کند؟

- «چشم‌هایش را خون گرفته بود.»
- ۱ ترسید
 - ۲ خجالت کشید
 - ۳ عصبانی بود
 - ۴ علاقه‌مند بود

۹۰ به جای واژه مشخص شده کدام گزینه می‌تواند قرار بگیرد؟

چو شاخ برهنه برآریم دست **که بی‌برگ** از این بیش، نتوان نشست

- ۱ بی پوشش و لباس
- ۲ بدون شاخ و برگ
- ۳ بی‌نیاز
- ۴ بی‌بهره

۹۱ کدام گزینه تعداد جمله بیشتری دارد؟

- ۱ با نسیم بهار و بلبل باغ
 - ۲ برگ درختان سبز در نظر هوشیار
 - ۳ هم قصه ناموده دانی
 - ۴ غنچه هم گفت: گرچه دلتنگم
- گرم رازونیار خواهم شد
هرورقش دفتری ست، معرفت‌کردگار
هم نامه نانوشته خوانی
مثل لبخند، باز خواهم شد

پاسخ نامہ تشریحی

www.gajmarket.com

فصل آزاد:

ادبیات بومی (۱)

۱۶۰

فصل دوم:

شکفتن

۱۵۷

فصل اول:

زیبایی آفرینش

۱۵۶

فصل پنجم:

اسلام و انقلاب اسلامی

۱۶۶

فصل چہارم:

نام‌ها و یادها

۱۶۳

فصل سوم:

سبک زندگی

۱۶۰

فصل ششم:

ادبیات جهان

۱۶۹

فصل آزاد:

ادبیات بومی (۲)

۱۶۹

فصل اول

درس اول: زنگ آفرینش

۱ آرزو	۲ موافقت کن
۳ سیرسیرک	۴ بنیاد
۵ گروهی	۶ همه

۷ طفولیت	۸ مصحف
۹ بگزارد	

۱۰ گذشته	۱۱ نشست
۱۲ بیدار	

۱۳ قضا	۱۴ غریب
۱۵ اثاث	۱۶ سد

الهی / جانی ده / که کار آن جهان سازیم. (۳ جمله)

یاد دارم / که در ایام طفولیت، متعبّد و شب خیز بودم. (۲ جمله)

توفیق ده / تا در دین استوار شویم. / نگاه دار / تا پریشان نشویم. (۴ جمله)

تو نیز اگر بخفتی / به از آن که / در پوستین خلق افتی. (۳ جمله)

گزینه «۴». هر یکی برگ کوچکی در دست [داشتند].

گزینه «۱»

گزینه «۴». بچه‌ها!

نوشته قرن هفتم، ترکیبی از نظم و نثر، دارای هشت باب

بهارستان جامی، منشآت قائم مقام و پریشان قآنی

گزینه «۱». تشخیص: در حرف زدن جوجه پرستو

گزینه «۳»

به ما دانشی بده که از راه راست و مستقیم منحرف نشویم.

تو هم اگر بخوابی، بهتر از این است که غیبت دیگران را بکنی.

به پدرم گفتم: یکی از اینها بیدار نمی‌شود که نماز صبح بخواند.

آن چنان غافل و بی‌خبر خوابیده‌اند که انگار خواب نیستند؛ بلکه مرده‌اند!

۳۲

ای پروردگاری که آسان‌کننده مشکلات همه هستی؛ نام تو مانند کلیدی است که همه درهای بسته را باز می‌کند.

۳۳

ای خدایی که اصل و اساس این جهان را به وجود آوردی؛ هرگونه ظلم و ستمی از درگاه تو دور است.

گزینه «۱» ۳۴ گزینه «۳» ۳۵

درس دوم: چشمه معرفت

فصل اول

۳۶ تلاش	۳۷ فرزند	۳۸ صاف، گوارا
۳۹ نوعی کفش	۴۰ محکم	۴۱ قدیمی
۴۲ درون، دل	۴۳ غرق شده	

۴۴ هیجان	۴۵ تیغه
۴۶ قلقلک	۴۷ قنداقه

۴۸ عاطفی	۴۹ خبری
۵۰ عاطفی	۵۱ امری

۵۲ منصور، نصیر	۵۳ معجزه، عاجز	۵۴ معامله، اعمال
۵۵		

با هم مهربان باشید.

باران شدیدی بارید.

آیا امکان دارد شکوفه قبل از بهار شکفته شود؟

چقدر نغمه لالایی مادران آرامش بخش است!

۵۹ متعال و عالی ۶۰ مؤمن و ایمان

گزینه «۳». مزرعه

گزینه «۲». زیرا حروف مشترک آنها یکسان نیست و ارتباط معنایی ندارند.

گزینه «۲». شو، یعنی بشو و فعل امر است.

گزینه «۲»

گزینه «۱». در نظر هوشیار هر ورق از برگ درختان سبز برای معرفت کردگار دفتری است.

۶۶ دکتر علی شریعتی

۶۷ سعدی

آزمون‌های پایان نوبت

www.gajmarket.com

آزمون پایان نوبت دوم:
خردادماه (۲)

۱۸۰

آزمون پایان نوبت دوم:
خردادماه (۱)

۱۷۸

آزمون پایان نوبت اول:
دی‌ماه (۲)

۱۷۶

آزمون پایان نوبت اول:
دی‌ماه (۱)

۱۷۴

پاسخ‌نامه آزمون پایان نوبت
دوم: خردادماه (۱)

۱۸۶

پاسخ‌نامه آزمون پایان نوبت
اول: دی‌ماه (۲)

۱۸۵

پاسخ‌نامه آزمون پایان نوبت
اول: دی‌ماه (۱)

۱۸۵

آزمون پایان نوبت دوم:
خردادماه (۳)

۱۸۳

پاسخ‌نامه آزمون پایان نوبت
دوم: خردادماه (۳)

۱۸۷

پاسخ‌نامه آزمون پایان نوبت
دوم: خردادماه (۲)

۱۸۷

ردیف	آزمون پایان نوبت دوم	خرداد ماه (۱)	مدت زمان: ۶۰ دقیقه	بارم
۱	معنی واژگان معنی واژه‌های «فراغ - صواب» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ ① آسایش - درست ② آسایش - پاداش ③ روشنائی - راست ④ دوری - کار خوب	۰/۲۵		
۲	اگر این کار را به درستی انجام دهی، مطمئناً خوبی خواهی گرفت. ☐ انعام ☐ انعام	۰/۲۵		
۳	واژه‌های مشخص شده را در جمله‌های زیر معنا کنید. الف) شوق خواندن و عطش مطالعه در وجودش زنده شد. ب) «نمی‌توانم» را در جایگاه ابدی‌اش به خاک سپرده‌ایم.	۰/۵		
۴	معنی شعر و نثر بیت‌ها و عبارت زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید. (مرتب کردن جمله + آوردن مفهوم کنایه‌ها و معنی کردن عبارت) الف) به دانش گرای و بدو شو بلند ب) به جان زنده‌دلان سعدیا که مُلک وجود پ) تو را پرواز بس زود است و دشوار ت) زبانی ده که اسرار تو گوید ث) چراغ از بهر کوردلان تاریک‌اندیش است تا به من تنه زنند و سبوی مرا نشکنند.	۲/۵		
۵	درک و دریافت متن مفهوم بیت زیر را بنویسید. آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی آمده مجموع در ظلال محمد	۰/۵		
۶	دو بیت زیر را به دقت بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن فردا که نیامده است فریاد مکن بر نامده و گذشته بنیاد مکن حالی، خوش باش و عمر بر باد مکن الف) دو پیام کلیدی برای بیت‌های بالا بنویسید. ب) در مصراع چهارم، خیام اصطلاح «عمر بر باد کردن» را در چه مفهومی به کار برده است؟	۱		
۷	دو متن زیر را با هم مقایسه کنید و وجه اشتراک آن‌ها را بیابید. الف) اگر انسان در برابر سختی‌ها بایستد، بر آن‌ها چیره می‌شود. البته باید صبر و طاقت را از دست نداد. (دکتر حسابی) ب) هزار کوه گرت سدّ ره شوند، برو هزار ره گرت از پا درافکنند، بایست (پروین اعتصامی)	۱		
۸	دانش زبانی جمله «سکوت مرگباری بر سالن نمایشگاه حاکم شد.» مسند ندارد. درست نادرست	۰/۲۵		
۹	ترتیب اجزای جمله (نهاد + مفعول + متمم + فعل) در کدام گزینه، درست است؟ ① جوانه چشم‌هایش را باز کرد. ② خورشید، سر بر دامن آسمان نهاده بود. ③ تو به سرزمین ایران، سرافرازی و آبرو بخشیده‌ای. ④ نار خندان باغ را خندان کند.	۰/۲۵		